

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2017 M. LAPKRIČIO 30 D. NUTARIMO NR. 972 „DĖL
PREKYBOS VALSTYBINIUOSE MIŠKUOSE PAGAMINTA ŽALIAVINĖ MEDIENA IR
MIŠKO KIRTIMO LIEKANOMIS TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“
PROJEKTO**

(TAP NR. 22-1487(2); TAIS NR. 22-10775(3))

2022-08-25 Nr. NV-2475

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija.

2. Projekto tikslas – pakeisti prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta mediena tvarką, siekiant didinti biokuro žaliavos pasiūlą šalyje, atsižvelgiant į susiklosčiusią situaciją uždraudus įvežti šią žaliavą iš Rusijos ir Baltarusijos.

3. Dabartinė situacija. Vykdam 2022 m. antrojo pusmečio pusmetinį aukcioną pagal Vyriausybės 2022 m. birželio 15 d. nutarimu Nr. 623 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 30 d. nutarimo Nr. 972 „Dėl Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ nustatytą laikinąją tvarką dėl maksimalių galimo pirkti žaliavinės medienos kiekio limitų pusmetiniuose aukcionuose, iš daugelio pramonės įmonių gauta nusiskundimų, kad joms nepakanka nustatytų limitų ir jie neatitinka faktiškai perdirbamo kiekio. Biokuro rinkos dalyviai skundžiasi, kad dalis pramonės įmonių medienos apdirbimo liekanas parduoda tiesiogiai užsienio įmonėms, net nesiūlo šios produkcijos Lietuvos biokuro gamintojams. Rinkos dalyvių skaičiavimais, pramonės liekanas išvežančios įmonės bendrai perdirba apie 1,5 mln. ktm medienos per metus, o galimų medienos perdirbimo liekanų susidaro apie 40 proc. šio kiekio, t. y. apie 600 tūkst. ktm. Biokuro rinkos dalyviai svarsto, kaip užsitikrinti pakankamą biokuro žaliavos pasiūlą 2022–2023 m. šildymo sezonui, nes iš Rusijos ir Baltarusijos dėl Europos Sąjungos joms įvestų sankcijų į Lietuvą nebegalima įvežti medienos produktų. Į Lietuvą iš šių valstybių per metus būdavo įvežama apie 1,2 mln. tonų (apie 1,6 mln. ktm) smulkintos medienos produktų.

4. Projekto esmė:

- atsižvelgus į išdėstytas aplinkybes, siekiant paskatinti rinkos dalyvius perdirbant medieną susidarančias apdirbimo liekanas siūlyti visiems dalyviams lygiomis sąlygomis aukcionuose ir taip didinti biokuro žaliavos pasiūlą šalyje, **Projektu siūloma nustatyti, kad dalyviai, pardavę ir pateikę medienos pramonės liekanas per elektroninę medienos pardavimo sistemą, atitinkamai gautų papildomą limitą žaliavinei medienai pirkti pusmetiniame aukcione.** Taip pat įsigyjamos medienos limitai didės papildomai į jų skaičiavimą įtraukus pagal trumpalaikes sutartis perduotos žaliavinės medienos kiekius.
- Projekto 3¹ punkte **siūloma nustatyti, kad:**
  - **VĮ Valstybinių miškų urėdija:**
    - (3¹.1.1. papunktis) biokuro gamybą ir prekybą pradeda vykdyti ypatingos skubos tvarka, 2022–2024 m. laikotarpiu gamina ir parduoda biokurą (smulkintą medieną) energijos išteklių biržoje Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių prekybą energijos išteklių biržoje, nustatyta tvarka;
    - (3¹.1.2. papunktis) 2023–2024 m. laikotarpiu rezervuoja biokuro gamybai iki 20 procentų per kalendorinius metus planuojamo pagaminti malkinės medienos, plokščių medienos, popierraščių ir miško kirtimo liekanų kiekio, biokuro gamybai nepanaudotą

rezervuotą Medieną parduoda aukcionuose trumpalaikėms sutartims sudaryti;

- 2023–2024 m. laikotarpiu Prekybos valstybiniuose miškuose pagaminta žaliavine mediena ir miško kirtimo liekanomis tvarkos apraše nurodyti pardavimui teikiami Medienos kiekiai ilgalaikėms ir pusmetinėms sutartims sudaryti gali būti netaikomi malkinei medienai, plokščių medienai, popierrąšiams ir miško kirtimo liekanoms, siekiant užtikrinti šio nutarimo 3¹.1.2 papunktyje nurodytų nuostatų įgyvendinimą.
- Projekto 18¹.2 ir 18¹.3 papunkčiuose **siūloma tikslinti laikotarpį – pusmetinį ir kasmetinį keisti į ketvirtinį**, kad šių papunkčių nuostatos būtų taikomos pagal kuo aktualesnę informaciją.
- Projekte siūlomi **pakeitimai yra tik laikina priemonė reaguojant į susidariusią ypatingą situaciją** – numatoma, kad nuostatos dėl biokurui skirtų medienos apdirbimo pramonės liekanų pardavimo aukcionuose būtų taikomos iki 2025 m. sausio 1 d.;
- Aplinkos ministerija, atsižvelgdama į Vyriausybės 2022 m. birželio 15 d. posėdyje priimtą protokolinių sprendimų, rengia minėto tvarkos aprašo pakeitimus, kurie įteisins atvirų aukcionų (varžymosi dėl medienos įsigijimo realiu laiku) ilgalaikėms ir pusmetinėms sutartims sudaryti taikymo principus, leisiančius efektyviau konkuruoti įsigyjant medieną. Šiems pakeitimams parengti ir pasiruošti juos techniškai įgyvendinti reikia daugiau laiko, todėl atvirus aukcionus preliminarai planuojama pradėti 2023 metais.

5. Derinimas:

- Projektas derintas su Teisingumo, Ekonomikos ir inovacijų ministerijomis, Konkurencijos taryba, UAB „Baltpool“, VĮ Valstybinių miškų urėdija. Pastabų dėl Projekto pateikė Lietuvos biomasės energetikos asociacija „Litbioma“. UAB „Baltpool“ pastabų nepateikė;
- Projektas suderintas be pastabų su VĮ Valstybinių miškų urėdija. Projektas patikslintas atsižvelgus į dalį institucijų ir organizacijų pastabų (dėl neatsižvelgtų teikta derinimo pažyma);
- atsižvelgiant į 2022-08-23 tarpinstituciniame pasitarime priimtus sprendimus, pakartotinai teikiamas Projektas, kuris patikslintas pagal Ministrės Pirmininkės patarėjo D. Krinicko pateiktas pastabas ir pasiūlymus dėl siūlomų nuostatų galiojimo terminų nustatymo;
- dėl Teisingumo ministerijos išsakytų pastabų dėl galimos Projekto nuostatų neatitikties ES teisei, Projekto rengėjai pažymi, kad Projekte nenustatomi jokie privalomi apribojimai prekybai vidaus rinkoje, tik sukuria papildomas galimybes padidinti valstybiniuose miškuose pagamintos žaliavinės medienos įsigijimo limitus teikiant parduoti medienos apdirbimo liekanas per aukcionus visiems dalyviams (ir Lietuvos, ir užsienio) vienodomis sąlygomis. Rengėjų nuomone, skatinimas (o ne privalomas apribojimas) parduoti medienos apdirbimo liekanas aukcionuose bus naudingas ir pardavėjui (dėl padidėjusios konkurencijos siūlomai prekei), ir biokuro rinkai dėl padidėjusios pasiūlos. Rengėjų nuomone, Projekto nuostatos nepažeis ES taikomo laisvo prekių ir paslaugų judėjimo principo (netaikomi eksporto apribojimai), tačiau sudarys galimybę padidinti biokuro žaliavos pasiūlą rinkoje.

6. Atitikimas Vyriausybės programos nuostatoms – tiesiogiai neįgyvendina.

7. Dalykinio vertinimo išvada – atsižvelgiant į tarpinstituciniame pasitarime priimtus sprendimus, siūlome patikslintą Projektą svarstyti Vyriausybės posėdyje (B dalyje).

Ekonomikos politikos grupės patarėjas

Vaidas Talačka

Vaidas Talačka, tel. +37052098722; +37066842325, el. p.
vaidas.talacka@lr.lt